

[Oluf Pedersen.]

er det, at det kun kan dreje sig om Smaating. Det, som var Hovedpunktet i Regeringens Valgprogram, det, som den samlede Tilslutning paa, er den løbet fra hver eneste et. Det vil det ærede Medlem Hr. Rager kunne. . . (Rager: Var det ikke Valutacentralen, vi var til Valg paa?). Det ærede Medlem Hr. Rager vil aabenbart, naar han faar Ordet, komme op og fortælle os, hvad det er, der er i Behold. (Rager: Naa, De kan ikke huske det?). Det ærede Medlem mener, saa vidt jeg forstaa, at det eneste Løfte, Regeringen har givet, er om Valutacentralen, og at det altsaa ogsaa er det eneste Løfte, som den skal holde. Man maa nok sige, at det var et dejligt Løfte at give! Men den ærede Ordfører vil ikke kunne benægte, at man ogsaa har lovet Nedrustning, at man ogsaa har lovet Nedsættelse af Tolden, at man ogsaa har lovet Grundskyld, og at man har modsat sig Statslaan. Det er dog virkelig Løfter, som er værd at regne for noget. Valutacentralen skal jeg om et Øjeblik komme nærmere ind paa.

Formanden: Jeg gør opmærksom paa, at i Øjeblikket drejer Forhandlingerne sig ikke om Valutacentralen, men om det Lovforslag, der er fremsat angaaende Statslaan.

Oluf Pedersen: Efter § 3 skal der oprettes Statslagre, foretages Indkøb af Raastoffer, Brændsel, Gødningsstoffer og Reservedele. Hertil vil man anvende et Beløb paa ca. 25 Mill. Kr. Dette, synes jeg, lyder underligt, eftersom vi med Hensyn til Kullene baade har købt og betalt dem og der ikke maa være andet tilbage end at faa dem hjemtaget. Retsforbundet har adskillige Gange krævet, at man skulde faa de Kul hjem, som man baade har købt og betalt, og som, saa vidt jeg ved, ligger ubrudd i Lejerne endnu. Lad os faa dem hjem! Det behøver man ikke at optage nyt Laan til, det har vi laant til een Gang.

Selve dette, at man skaffer sig Lagre, har vi fra Retsforbundets Side selvsagt ikke noget imod, men jeg gør i denne Forbindelse opmærksom paa, at Statsmagten hidtil har forbudt Borgerne Oplagring, at man har stoppet for en naturlig Import ved Valutacentralen, og dennes Ophævelse er efter min Opfattelse ti Gange mere værdifuld end det, man her foreslaar. Jeg kan her anføre, at en økonomisk Kapacitet som Professor Warming hævder, at vi paa Grund af Valutacentralen betaler ca. 100 Mill. Kr. for meget for de Varer, vi køber

i Udlandet, og som vi altsaa ikke faar Varer hjem for. Det vilde være naturligt at sørge for at faa de billigere Indkøb og faa Lagrene paa denne Maade fremfor at faa dem paa den her foreslaaede Maade.

Jeg vil her henvise til, at der fra sagkyndig Side, nemlig fra Formanden for Dansk Grossistsammenslutning, foreligger en Udtalelse om Statslagre, som der her er stillet Forslag om. Paa den nævnte Organisations Generalforsamling udtalte Formanden — jeg beder om Tilladelse til et kort Citat —:

„Fra Statens Side vil man nu i Erkendelse netop af denne Situation søge at henlægge Raastoflagre. Denne Fremgangsmaade viser tydeligt, hvilken Hindring Valutacentralen er for Dannelsen af naturlige Lagre — nu skal man altsaa tvangsmæssigt ved store uøkonomiske Indkøb, som Staten jo altid foretager, have Lagre, som til enhver Tid kan kastes paa Markedet, hvilket vil medføre, at private Erhverv i visse Brancher ikke tør disponere, saaledes at den private Import af disse Varer vil falde til et Minimum, og det modsatte af, hvad man ønsker, vil blive Resultatet.“

Hvis der er Medlemmer, som mener, at de Betragtninger, der her er fremsat af Formanden for Grossistsammenslutningen, ikke er rigtige, synes jeg, disse ærede Medlemmer skulde gøre Bemærkning derom ved denne Lejlighed. Men hvis den Betragtning, denne sagkyndige gør gældende, er rigtig: at netop Statslagre for 25 Millioner, som der her er stillet Forslag om, virker lige modsat, at Oplagringen her i Landet bliver mindre, netop paa Grund af, at man laver Statslagre, vil det sige, at de, der er Tilhængere af Tanken om Statslagre for at være sikre mod eventuelle Farer, netop skal vende sig imod dette Lovforslag om Statslaan til Statslagre. Vi ved ogsaa fra tidligere Tid, hvordan det gaar med Statslagre; under Krigen var det saadan, at en Række Statslagre af Korn, saa vidt jeg ved, alle sammen brændte. Der er ganske utvivlsomt Fare for meget stort Svind i saadanne Statslagre, saaledes at man slet ikke vil opnaa det, man ønsker, men tværtimod det stik modsatte.

Hvis man vil have, at den danske Befolkning i højere Grad skal være sikret mod en eventuel Krigsfare ved Oplagring, er der for mig ikke Skygge af Tvivl om, at det, man skal gøre, ikke er at lave Statslagre, Indkøb for et forholdsvis ringe Beløb, men i Stedet give Borgerne Lov til selv at købe det, de mener de har Brug for; at man med